

Aan

Minister van SZW

nota

Nota bij aanbiedingsbrief onderzoek kinderen van EU-
arbeidsmigranten

TER BESLISSING

Datum
11 april 2024

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)
Nota bij aanbiedingsbrief
onderzoek kinderen van EU-
arbeidsmigranten

Aanleiding

De motie van de leden Smeulders en Bruins verzocht om een onderzoek uit te laten voeren naar de positie van kinderen van EU-arbeidsmigranten. Het onderzoek is in november opgeleverd door Risbo van de Erasmus Universiteit. Met bijgaande brief wordt onderzoeksrapport aan de Kamer aangeboden mede namens VWS en OCW.

Geadviseerd besluit

- Bij akkoord s.v.p. de Kamerbrief ondertekenen.

Kernpunten

- Uit het onderzoek blijkt dat een deel van de kinderen opgroeit in veerkrachtige gezinnen die echter leven in kwetsbare omstandigheden. Die kwetsbaarheid maakt dat er een grotere kans is om in de problemen te komen op het gebied van onderwijs of gezondheid dan andere nieuwkomerkinderen, of Nederlandse kinderen uit gezinnen met een vergelijkbaar sociaaleconomische positie.
- De onderzoekers vinden vier factoren die hierin een rol spelen:
 - Arbeidsmarktpositie leidt tot kwetsbaarheid;
 - Vaak al kwetsbaar in het land van herkomst;
 - Wantrouwen en culturele verschillen;
 - Sociaal netwerk: aansluiting bij gemeenschap in Nederland.
- De uitkomsten van het onderzoek leiden tot een 11-tal aanbevelingen:
 1. Heb oog voor de unieke positie van EU-arbeidsmigranten;
 2. Verken of extra taal ondersteuning ingezet kan worden;
 3. Continueer inzet om de arbeidspositie van ouders te verbeteren;
 4. Werk cultuursensitief en aangepast op arbeidssituatie;
 5. Begin met het winnen van vertrouwen en betrek de doelgroep;
 6. Gebruik het onderwijs als ingang;
 7. Stimuleer voorschoolse educatie en/ opvang;
 8. Investeer in preventie in plaats van later symptomen te bestrijden;
 9. Zet in op kennisdeling tussen gemeenten, rijk en uitvoeringsorganisaties;
 10. Heb oog voor de gemeenten/gebieden met veel van EU-arbeidsmigranten;
 11. Stop met denken in patronen van tijdelijkheid.

Onderzoeksopzet

- Om de motie goed ten uitvoer te brengen is voorafgaand aan het onderzoek onder andere gesproken met BZK, OCW, VWS en de gemeente Rotterdam.

*22/4 CEg
In de brief ligt het
probleem beperkt → mijn
medeuk (kinderen werk, VWS
etc) is lechtvaardig*

- Ook is de onderzoeksopzet voorgelegd aan betrokken partijen uit het veld en sleutelorganisaties. Met name om onderzoeksvragen te scherpen en beschikbare kennis in kaart te brengen, zodat het onderzoek gericht kon worden uitgevoerd.
- Na literatuurverkenning is een kwantitatieve data-analyse uitgevoerd, gevolgd door een kwalitatief onderzoek onder sleutelpersonen en de doelgroep.
- Dit kwalitatieve onderzoek bestond uit 39 diepte-interviews met professionals die in direct contact staan met kinderen van arbeidsmigranten en uit drie focusgroepen met ouders
- De focus van het onderzoek ligt op zeven gemeenten waar in absolute aantallen de meeste personen wonen die uit een EU-11-land¹ komen. Dit zijn: Den Haag, Rotterdam, Westland Amsterdam, Eindhoven, Helmond, en Tilburg.

Datum
11 april 2024

Beleidsreactie

- wonen?!*
- Het onderzoek bevat voor nuttige informatie. En elke aanbeveling in het rapport is voorzien van een reactie, omdat het problemen betreft die van grote invloed zijn op het leven van kinderen en hun ouders.
 - Dat neemt niet weg dat uit het onderzoek voor wat betreft het SZW-domein geen directe conclusies te trekken zijn die aanleiding geven tot verandering van SZW-beleid, of die leiden tot inzet op nieuw beleid specifiek gericht op kinderen van arbeidsmigranten.
 - De aanbevelingen op SZW-terrein ondersteunen ingezet beleid vanuit Roemer dat de positie van arbeidsmigranten verbetert, waaronder ouders van kinderen.
 - In de brief geven we aan dat we nauw optrekken met VNG en met betrokken gemeenten, waaronder Den Haag en Rotterdam. De informatie uit het onderzoek nemen we ook mee in de beleidsontwikkeling en de aanbevelingen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten.
 - De Kamer wordt over de voortgang jaarlijks gerapporteerd via het IPA.
 - De brief is op uw verzoek gedeeld met de VNG om inbreng op te halen.
 - De brief wordt parallel aan de bewindspersonen van OCW en VWS voorgelegd vanwege de aanbevelingen op zorg en onderwijs. De brief wordt mede namens de bewindspersonen van OCW en VWS verstuurd.
 - Na ontvangst van reacties van VNG, MOCW en MVWS wordt de brief waar nodig nog iets aangepast.

¹ EU-11-landen is een door het CBS gehanteerde term. De landen zijn: Bulgarije, Estland, Hongarije, Kroatië, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië, Slovenië, Slowakije en Tsjechië.